

3. ANLATILIM

a. Aşağıdaki metni sessiz okuyunuz.

Tarhana
Çorbası

“Bir tutam tarhana varsa ehline pişirt.” atasözünü duyunca senin de aklına şöyle dumanı üstünde bir kâse tarhana çorbası geldi mi? Çorbanın ana malzemesi olan tarhananın nasıl yapıldığını hiç düşündün mü? Peki, tarhana firigini hiç duydun mu? Bizim oralarda bekârlara “Düğünün ne zaman?” diye sorulmaz mesela, “Keşkeğini ne zaman yiyeceğiz?” denir. Sahi keşkeği duymuş muydun? Ya da “kömbe”yi, “şibit”i, “peleder”i, “üfelemeç”i? Duymadıysan söyleyeyim. Bütün bunlar yöresel yiyecek isimleri. Dilimizin bir güzelliği de bu: mutfak kültürümüzdeki unsurların isimlerinin yörelerimize göre değişmesi.

Keşkek

b. Ön bilgilerinizden hareketle yaşadığınız yöreye ve Türkiye'ye özgü yemekleri düşününüz. Bu yemeklerden en sevdiğinizi belirleyiniz ve aşağıdaki soruları cevapladığınız bir konuşma yapınız.

Bu yemek hangi isimlerle biliniyor?

Yemek için hangi malzemeler gerekiyor?

Yemeğin yapımında özel bir mutfak gereci kullanılıyor mu?

Ailenizden ya da yakın çevrenizden bu yemeği en iyi yapan kişi kim?

Yemek nasıl yapılıyor? Yemeğin yapım aşamaları neler?

Yemeği sevme sebebiniz nedir?

Yemeğin yapıldığı özel bir gün ya da olay var mı?

Soru: Bu yemek hangi isimlerle biliniyor?

Cevap: Mantı, bazı yörelerde “kulak mantısı” ya da “Boşnak mantısı” adıyla biliniyor.

Soru: Yemek için hangi malzemeler gerekiyor?

Cevap: Un, su, tuz, yumurta, kıyma, soğan, baharat, yoğurt ve tereyağı gerekiyor.

Soru: Yemeğin yapımında özel bir mutfak gereci kullanılıyor mu?

Cevap: Özel bir gereç yok ama hamuru açmak için oklava kullanılıyor.

Soru: Ailenizden ya da yakın çevrenizden bu yemeği en iyi yapan kişi kim?

Cevap: Bu yemeği en iyi yapan kişi annemdir.

Soru: Yemek nasıl yapılıyor? Yemeğin yapım aşamaları neler?

Cevap: Hamur açılır, küçük parçalara kesilir, içine kıyma konur ve kapatılır. Sonra kaynar suda haşlanır, üzerine yoğurt ve tereyağlı sos dökülür.

Soru: Yemeği sevme sebebiniz nedir?

Cevap: Çok lezzetli olmasının yanında ailece sofrada bir araya gelmemizi sağladığı için seviyorum.

Soru: Yemeğin yapıldığı özel bir gün ya da olay var mı?

Cevap: Genellikle bayramlarda ya da misafir geldiğinde yapılır.

c. Konuşmanız sırasında yabancı dillerden alınan ve dilimizde henüz yaygınlaşmamış kelimelerin Türkçelerini kullanmaya özen gösteriniz.

Konuşmam sırasında yabancı kelimeler yerine Türkçelerini kullandım. “Sos” yerine yağlı karışım, “oklava”yı olduğu gibi, “malzeme” yerine gereçler, “spesiyal” yerine özel gibi Türkçe karşılıklar seçtim. Böylece anlatımım daha anlaşılır ve dilimize uygun oldu.

Değerlendirelim

a. Konuşmanızı aşağıdaki puan çizelgesini kullanarak değerlendiriniz. Ölçütteki her bir davranışı gerçekleştirme durumunuza göre yıldızlarınızı yay ayraç içine çiziniz.

Gelişmeye Açık

Yeterli

Kısmen Güçlü

Güçlü

Çok Güçlü

Ölçütler

(4)	Kelimeleri doğru ve anlaşılır bir biçimde söyledim.
(5)	Açık, anlaşılır, yalın ve doğru cümleler kurdum.
(5)	Dilimizde yaygınlaşmamış yabancı kelimelerin Türkçelerini kullandım.
(4)	Konuşma sırasında ön bilgilerimden yararlandım.